

Riddare Templet Wästmannias MEDLEMSBLAD

Årg. 39

Hemsida: www.rtwastmannia.se

Nr 3-2015

Foto: Sten-Bertil Jakobson.

SE HÄR – EN NY BRODER

Vid senaste mötet i Invigningsgraden invigdes i Orden *Dag Seland*, som bor i Sigtuna. På bilden omges den nye brodern av faddern Jens Hellberg och M Sven-Erik Lilja. Höll receptionstalet gjorde broder Jens. Vi lyckönskar!

MÄSTAREBREV:

Käre Vän och Broder!

Tänk så snabbt förhållanden kan förändras!

Det som såg så stabilt och lovande ut kan plötsligt förbytas i osäkerhet och oro och det kan gälla såväl stort som smått, i min allra närmaste omgivning eller längre bort.

Just nu upplever vi till exempel en historiskt stor flyktingkatastrof med åtskilliga miljoner med-människor som måste fly undan krig och förföljelser.

En bild på ett litet drunknat gossebarn som flutit i land på den europeiska kusten bidrog säkert till att vi tydligare började se människorna och det mänskliga lidandet bakom siffror, ekonomi och anonymitet. Medmänskligheten kom i fokus. När det verkligen gäller träder solidariteten och viljan att hjälpa fram hos de allra flesta.

Jag tycker det har varit helt fantastiskt att få uppleva allt det engagemang och den idériakedom som helt vanliga svenskar visat under hösten - allt för att lätta alldeles för tunga bördor som så många bär på sina axlar.

Viljan att hjälpa visar sig också i beredskapen att dela med sig av sina materiella och ekonomiska resurser. Två stora insamlingsgalor under en och samma vecka med rekordstort resultat! Från Världens Barn-insamlingen minns jag särskilt en äldre Sorselebos svar på TV-reporterens fråga hur det kommer sig att just invånarna i Sorsele är så generösa och ligger i topp i insamlingen år efter år: "Man ska ta i så det känns!"

Det kan ju vara väldigt olika från person till person. Ibland kanske ankans skärv är mer värd än gåvan från den rike mannens överflöd.

Solidaritet och medmänsklighet

bör givetvis vara ett kännemärke för varje Tempel-ridhare. Att vara beredd att lätta en medvandrades börda eller att vara beredd att "gå den andra milen" även om det ibland kommer att kännas.

Detta påminns vi om på ett eller annat sätt vid så gott som varje möte.

Det kan ju också vara gott att veta att ingen begär det omöjliga och att ingen kan göra allt men att alla kan göra något.

"Gör det lilla du kan, gör det villigt och glatt.."

Vårt Tempel - vår kraftkälla!

Vi behöver bli fler i vår solidaritets- och medmänsklighetsrörelse! Du glömmer väl inte att förmedla inbjudan till personer du kommer i kontakt med?

Till sist vill jag hälsa vår nye broder, Dag Seland, varmt välkommen i vår gemenskap!

*Er vän och broder
Sven-Erik Lilja*

NY GRAD

Vi lyckönskar också bröderna Roger Karlsson, Lars Göransson och Jens Hellberg, som recipierade i 3:e graden (RG) den 16 september 2015.

Foto: S-B Jakobson

Närmast i bild: Eive Andreasson, Sven-Erik Lilja, Bo-Göran Löwén.

Den 13 september samlades bröder från Västerås- och Salatemplen till ett gemensamt IG-möte i RT Silvermalmens lokaler i Runhällen. Mötet leddes av ämbets- och tjänstemän från Wästmannia. Denna förbrödring utanför det ”normala” tempelarbetet kändes inspirerande till fortsatt samverkan i broderlig anda.

HÖSTEN NALKAS

Hösten närmar sig. I morse när jag var ute i skogen var det mycket stilla, en kall och frostig morgon. Ett svagt rassel hördes när löv ideligen föll genom trädens grenverk till marken. Naturen avkläds sin stora prakt och den faller till marken för att förmultna till stoft och sedan till våren, eller kanske våren därpå, åter medverka när skapelsen åter sätter fart.

Herre, du har varit vår tillflykt från släkte till släkte. Du fanns innan bergen föddes, innan jorden och världen blev till. Du är Gud från evighet till evighet. Du låter människan bli mull igen, du säger: Bli vad du en gång var! Tusen år är i dina

ögon som den dag som förgick i går, som en av nattens timmar. Människorna sveper du bort, de är som morgonsömnen. De förgås som gräset. Fast det frodas om morgonen är det förgängligt: mot kvällen vissnar det och torkar bort.

(Ps 90:1-6)

Hösten rymmer en mättad stillhet som andra årstider saknar. Särskilt märks det dimmiga, fuktiga höstmorgnar. Då är det som om naturen håller andan i väntan på vintern, som erbjuder större aktivitet i den gnistrande kylan, som till exempel barn som åker pulka i backarna och djur som måste röra sig och skaffa föda för att överleva.

Naturen kan ibland kännas karg, eländig och grå, men man kan söka upp och beundra den skönhet som ändå finns. Det behövs oftast bara att ta sig tid och göra sig besväret att komma tillräckligt nära. Det kan vara att sätta sig på marken och beundra pärlor av dagg i gräset, att titta på ett blad på en enskild gren, ”ådrorna” i ett löv, frostkristaller på olika ytor. Perspektivet ändras när man upptäcker det stora i det lilla. Man ser mer och mer av regelbundna, vackra mönster. Vår natur är förunderlig och outgrundlig.

Källa: Pennlänken (Johanna Larsdal)

Uppsala domkyrka

EN LITEN BERÄTTELSE OM ATT BYGGA EN KATEDRAL

En man som var ute och promenerade passerade ett stenbrott där två andra män var sysselsatta. Han stannade och frågade den förste: Vad gör du? Mannen svarade lite buttert: Jag hugger sten, ser du väl!? Han gick fram till den andre mannen som nynnade för sig själv medan han arbetade, och frågade: Vad gör du? Mannen rätade på sig, log och sa: Jag är med och bygger en katedral...

Det är inte bara vår Mästare, som har det ansvaret för vårt Tempel, utan det tillhör oss var och en. För vi konstaterade ju förut att en ensam man inte kan bygga en katedral... inte ens hundra mästare. Vi behövs alla... på olika vis och utifrån den ork och de möjligheter som vi bär med oss.

I stället för att tänka på Mästaren som ensam med ansvaret, kan vi tänka oss Mästaren som en fotbollstränare och bröderna som ett fotbollslag. Det blir inte så bra fotboll om bara tränaren är ute på plan och ska försöka spela en match ensam medan hela laget sitter på läktaren. Flera behövs på plan om det ska bli någon riktig match.

GURKA PÅ TYSKT VIS

En muntlig tradition har envist levt kvar och berättat att det var munkarna som lärde Västeråsarna att odla gurkor. Visserligen var klostrens betydelse för trädgårdsodlingen stor men gulkans historia i Nordeuropa börjar inte förrän på 1600-talet. Exakt när den odlas här i sådan omfattning så att man börjat tala om Västerås som gulkstaden vet vi inte. Men inom gulkologin utpekas en viss Bernhard Johan Bohnsack som initiativtagaren.

HAN KOM TILL VÄSTERAS 1728 inkallad från Tyskland av kung Fredrik I. I Västerås fick han i uppdrag att sätta den då förfallna slottsträdgården i stånd. Han bar med sig allehanda fröer som han fortsättningsvis kom att importera. Med frön från sitt gamla hemland och gödsel från landshövdingens stall vid slottet fick han fart på både trädgård och rörelse. En stadsbrand 1714 gav också extra plats för odlingarna. Snart hade han "begynt med gulkors planterande och försäljande såväl till Stockholm som hela orten omkring, och är den, som gifwit anledning till samma planterings utvidgande såväl wid Staden, som hos Folket på landet här omkring, så att en stor mängd insyltade gulkor årligen kan försändas till Stockholm". (1754). Han fortsatte med fröimport under sin levnad och var vid sin död 1760 skyldig en handelsman i Lübeck närmare 3000 daler kopparmynt för fröer. Bohnsacks odlingar låg i nuvarande Vasaparken, där slottsträdgården också fanns. Gulkodlandet spreds snabbt utanför slottets domäner. Snart nog fanns gulkor i var och varannan gård i stads kvarteren, där det också fanns rikligt med gödsel till fromma för odlingarna. Det sägs att gulkodlarna på sätt och vis tjänstgjorde som renhållningskarlar i staden, eftersom hästgödsel betydde så mycket för skörderesultatet i djupsängsodlingen.

VAD SOM GJORDE GULKODLINGEN så populär och lönande var nog västeråsarnas metod att lägga in gulkorna så att de blev både goda och hållbara. De små, korta och ovala västeråsgulkorna med sin grovknottiga fruktyta blev kända över hela landet, mycket tack vare odlarnas kunskaper, som bland annat innebar att man insåg betydelsen av tillgång till fullgott frö.

DE BERÖMDA VÄSTERÅSGULKORNA figurerar ofta i uppgifter från 1700-talet, framför allt under 1750- och 60-talen. Vid sekelskiftet 1900 hade gulkodlandet vuxit till en för staden så stor betydelse att dåvarande landshövdingen Hederstjerna ingående behandlade den i sin femårsberättelse. Han skriver: "Druv- eller västeråsgurkan Cucumis sativus har av ålder odlats. Ett område på Herrgårdet odlades på 1840- och 1850-talen av enda person på en areal av cirka elva tunnland. Skötseln krävde 20 - 30 personers biträde om sommaren. Förutom den skörd som togfördes sändes västeråsgulkor vida omkring i landet och ända till Kristiania, Köpenhamn och Tyskland ehuru i mindre skala och till få avnämare."

LANDSHÖVDINGEN KONSTATERADE också ett odlandet av gurkor minskat eftersom det tilltagande byggandet skedde på de gamla odlingslotterna. Dessutom hade det blivit svårare att få tag på gödsel, vilket till stor del berodde på tillkomsten av stadens renhållningsstadga. Antalet hästar decimerades. Västerås gursalteriaktiebolag som hjälpte odlarna med inläggning och försäljning, gick omkull vid samma tid. Gurkodlandet fick en renässans på 1930-talet, då skördarna uppgick till drygt 20 000 liter per år. Stora odlingar fanns då på Johannisberg, Stensborg, Karlsberg, Geddeholm, Stora Ekeby och Hamre.

VÄSTERÅS HAR SÅLEDES en invandrad tysk eller rättare sagt mecklen-burgare att tacka för epitet Gurkstaden.

Källa: Spaning, Västerås Hembygdsförbund. Av Krister Ström

UR PROGRAMMET

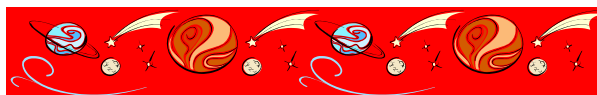
Varmt välkommen till höstterminens möten i Templet!

Ur mötesschemat hösten 2015:

- 15 okt. UP-möte i Köping. (Det sista?). Val. Kom om ni kan!
- 17 okt. Höstfest kl. 19. Se annons sid 8. Servering, lotterier.
- 21 okt. TG-möte
- 27 okt. UP i Enköping. Val.
- 1 nov Minneshögtid. EHD. Kl. 16.
- 4 nov **IG**-möte. Parentation. Brr fr UP Köping samlas kl 18 för gemensam resa.
- 18 nov **PRG**-möte.
- 24 nov. Öppet UP-möte i Enköping.
- 2 dec **IG**-möte.
- 6 dec Adventssamkväm. Lucia. Julbord. Se annons sid 8..
- 10 dec UP i Köping. Grötfest med Damer,

TR-DAMERNA Möte torsdagen den 15/11 hos Siv Magnusson.
Notera dagarna i ditt kalendarium!

Preliminär utgivningsplan år 2015-16

<i>Nr</i>	<i>Manus senast</i>	<i>Utkommer vecka</i>
4/14	8 december	51
1/15	18 april	17
2/15	18 augusti	35

HÖSTFEST

lördagen den 17/10 kl 19.

Tema: Välkommen till Sverige!

Medverkande bl.a:

Friedrich Weigel: Ny i Sverige på 40-talet. Violinist

Nissren och Adnan Alboraki: Nysvenskar

Servering (hembakat bröd), lotterier.

Damer och Bröder är hjärtligt välkomna!

Tag med vänner och bekanta!

Entré: 50 kr

Glöm inte heller

adventsfirandet med lucia

och julbord

söndagen den 6 december!

Anmälan till CM Bo Lindkvist före 30 november.

👉👉 Har du vinster att skänka till lotteriet? Kontakta någon i MR. 👉👉

MINNESHÖGTID

Alla (Damer och Bröder) är välkomna till en minnesstund söndagen den 1 november kl 16 till åminnelse av våra bortgångna bröder.

Riddare Templet Wästmannias Medlemsblad

Utgivet av RT Wästmannia, Termometergatan 2, 723 50 Västerås. Tel. 021-14 16 85

*Redaktion
e-post*

Ola Magnusson
s@rtwastmannia.se

Sven-Erik Lilja
m@rtwastmannia.se

Kontakta tidningsredaktionen om Du har frågor eller nyhetsuppslag för publicering!